

Assen, 27 november 2024
Ons kenmerk: 1001268

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : ██████████
Activiteit : Het uitvoeren van grondwerkzaamheden na de kap van door letterzetter aangetaste
fijnsparran opgevolgd door nieuwe aanplant
Locatie : Werkblok ten noordwesten van Diever, kadastraal perceel: DVR00 B 4394

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode van 22 november 2024 tot en met 30 april 2029.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikelen 8.74k en 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan ██████████ op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een omgevingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 5.1. tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 11.46, eerste lid, van het Bal voor de habitatrichtlijnsoort poelkikker (*Pelophylax lessonae*), heikikker (*Rana arvalis*), kamsalamander (*Triturus cristatus*) en boomkikker (*Hyla arborea*), waar het gaat;
  - b. het opzettelijk verstoren van poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker;
  - d. om het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker.
- artikel 11.54., eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor de nationaal beschermde soort hazelworm (*Anguis fragilis*) en ringslang (*Natrix helvetica*), waar het gaat om het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van de hazelworm of ringslang.

Voorschriften

Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. Algemene voorschriften

- 1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
- 1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
- 1.3. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.

- 1.4. Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- 1.5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief (papier of digitaal) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6. De vergunninghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.7. Bij de melding hoort eveneens te worden aangegeven welk ecologisch adviesbureau/ecologisch deskundige de ecologische begeleiding biedt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het meest actuele ecologisch werkprotocol mee te zenden. Indien er tussentijds wordt gekozen om met een ander ecologisch adviesbureau of ecologisch deskundige door te gaan, dan dient dit schriftelijk gemeld te worden aan het bevoegd gezag middels vth@drenthe.nl, onder vermelding van het kenmerk van het besluit.
- 1.8. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan Flora- en Fauna vergunning Eigendom ████████ Diever, d.d. november 2024, door Coöporatie Bosgroep Noord-Oost Nederland u.a. (hierna Activiteitenplan), behorend bij dit besluit.
- 1.9. Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, zoals beschreven op www.rvo.nl/ecologisch-deskundige (hierna ecologisch deskundige) én in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijziging(en) dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de voorgestelde werkwijze behorend bij deze omgevingsvergunning.
- 1.10. De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name bij de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit ecologisch werkprotocol te worden uitgevoerd.
- 1.11. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. Uit dit logboek dient duidelijk naar voren te komen wanneer en op welke ecologische wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan het bevoegd gezag. Tevens dient het ecologisch logboek direct na afronding van de werkzaamheden onder vermelding van het kenmerk van het besluit te worden verstuurd naar het bevoegd gezag via vth@drenthe.nl.

2. Soort specifieke voorschriften

- 2.1. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de poelkikker. De (meest) kwetsbare periode (winterrust) waarin de poelkikker zich mogelijk bevindt binnen het plangebied loopt globaal van 15 oktober tot 15 april. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.

- 2.2. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de heikikker. De (meest) kwetsbare periode (winterrust) waarin de heikikker zich mogelijk bevindt binnen het plangebied loopt globaal van 1 oktober tot 15 februari. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.3. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de kamsalamander. De (meest) kwetsbare periode (winterrust) waarin de kamsalamander zich mogelijk bevindt binnen het plangebied loopt globaal van 1 november tot 1 maart. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.4. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de boomkikker. De (meest) kwetsbare periode (winterrust) waarin de boomkikker zich mogelijk bevindt binnen het plangebied loopt globaal van 1 oktober tot 1 april. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met het feit dat vanaf juli de boomkikker na de metamorfose verder leeft op het land in struweel en ruigte. Dit is daarmee tevens een kwetsbare periode voor de boomkikker. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.5. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de hazelworm. De kwetsbare periodes lopen globaal van 1 mei tot 1 september (voortplantingsperiode) en van 1 oktober tot 1 maart (overwinteringsplaatsen). Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.6. De vergunninghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare periodes van de ringslang. De (meest) kwetsbare periode (overwinteringsplaatsen) waarin de ringslang zich mogelijk bevindt binnen het plangebied loopt globaal van 1 oktober tot 1 februari. Afhankelijk van het seizoen en de klimatologische omstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van voornoemde soort.
- 2.7. De vergunninghouder dient de langs de westzijde van het perceel gelegen takkenrillen, struwelen en bladerhopen ongemoeid te laten gedurende de werkzaamheden en hierbij een bufferstrook te hanteren van minimaal 10 meter.
- 2.8. Voorafgaand aan de grondwerkzaamheden dient de werklocatie door een of twee ecologisch deskundigen grondig gecheckt te worden op aanwezigheid van individuen van (beschermde) soorten. Hiermee kan gebruik gemaakt worden van een endoscoop om aanwezige holletjes te inspecteren op de aanwezigheid van (beschermde) soorten. Bij het aantreffen van deze soorten dienen deze vervolgens buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te worden uitgezet, bij voorkeur in het voortplantingshabitat van de soort bij het ven ten zuidwesten van het werkblok.
- 2.9. De werkzaamheden dienen vanaf vaste rijroutes uitgevoerd te worden welke vooraf met de ecologisch deskundige worden bepaald. Rijbewegingen dienen tot een minimum te worden beperkt waarbij ernaar gestreefd wordt dat er zoveel mogelijk oppervlakte wordt ontzien.

- 2.10. Bij de werkzaamheden dient één werkrichting aangehouden te worden zodat individuen de kans krijgen te vluchten. Deze werkrichting is altijd in de richting van de verblijfplaatsen in het voortplantingswater ten zuidwesten of de takkenrillen, struwelen en bladerhopen te westen van het perceel en zijn dusdanig langzaam (max. 5km/h) dat de individuen hier voldoende tijd voor hebben.
- 2.11. In de nieuwe situatie dienen door de plantafstand tussen de nieuwe bomen open plekken gerealiseerd te worden ten behoeve van locaties waar de hazelworm en ringslang kunnen opwarmen en zonnen. Hiervoor is een beplantingsplan opgesteld om deze plantafstand te kunnen borgen.
- 2.12. Wanneer de ecologen het werkblok hebben gecontroleerd op de aanwezigheid van soorten dienen de werkzaamheden bij voorkeur de volgende dag, maar uiterlijk binnen vijf dagen, te worden opgestart. De werkzaamheden die effect hebben op de bodem dienen enkel in de periode maart t/m april uitgevoerd te worden, aangezien dit de actieve periode van de soorten betreft en zodat deze soorten waar nodig van de werkzaamheden af kunnen vluchten. De werkzaamheden dienen afgerond te zijn voor de start van het voortplantingsseizoen van de hazelworm (mei).
- 2.13. De getroffen maatregelen voor de aanwezige soorten dienen uitgevoerd te worden conform het meest actuele Kennisdocument van BIJ12 voor de betreffende soort (heikikker, kamsalamander en poelkikker) en/of op basis van expert judgement van de ecologisch deskundige.

3. Overige voorschriften

- 3.1. Een ecologisch deskundige op het gebied van de soort(en) waarvoor deze omgevingsvergunning is verleend, dient tenminste aanwezig en/of betrokken te zijn tijdens de volgende momenten:
  - 3.1.1. aanwezig bij de controle op de aanwezigheid van (beschermde) soorten binnen het werkblok, voorafgaand aan de werkzaamheden;
  - 3.1.2. aanwezig bij de start van de werkzaamheden na het ongeschikt maken van het werkblok;
  - 3.1.3. aanwezig bij het aanwezen van paden waar machines kunnen rijden;
  - 3.1.4. betrokken bij ongeschikte weer- en terreincondities om te bespreken welke maatregelen er genomen dienen te worden;
  - 3.1.5. betrokken tijdens het planten van de nieuwe bomen, om te waarborgen dat er voldoende open plekken worden gerealiseerd voor hazelworm en ringslang.
- 3.2. Bovenstaande momenten worden beschreven in het ecologisch logboek door de ecologisch deskundige.

4. Zorgplicht

- 4.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

- 4.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Indien dit niet mogelijk is, dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen van die betreffende vogelsoort. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,
i.o.

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:

- [redacted] (digitaal);
- Coöperatie Bosgroep Noord-Oost Nederland U.A. (digitaal);
- het College van Burgemeester en Wethouders van Westerveld (digitaal).

Omgevingsvergunningstermijn

Het kan voorkomen dat de in de omgevingsvergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de omgevingsvergunning betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn te verzoeken om verlenging. Daarvoor kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl, onder vermelding van het zaakdossiernummer.

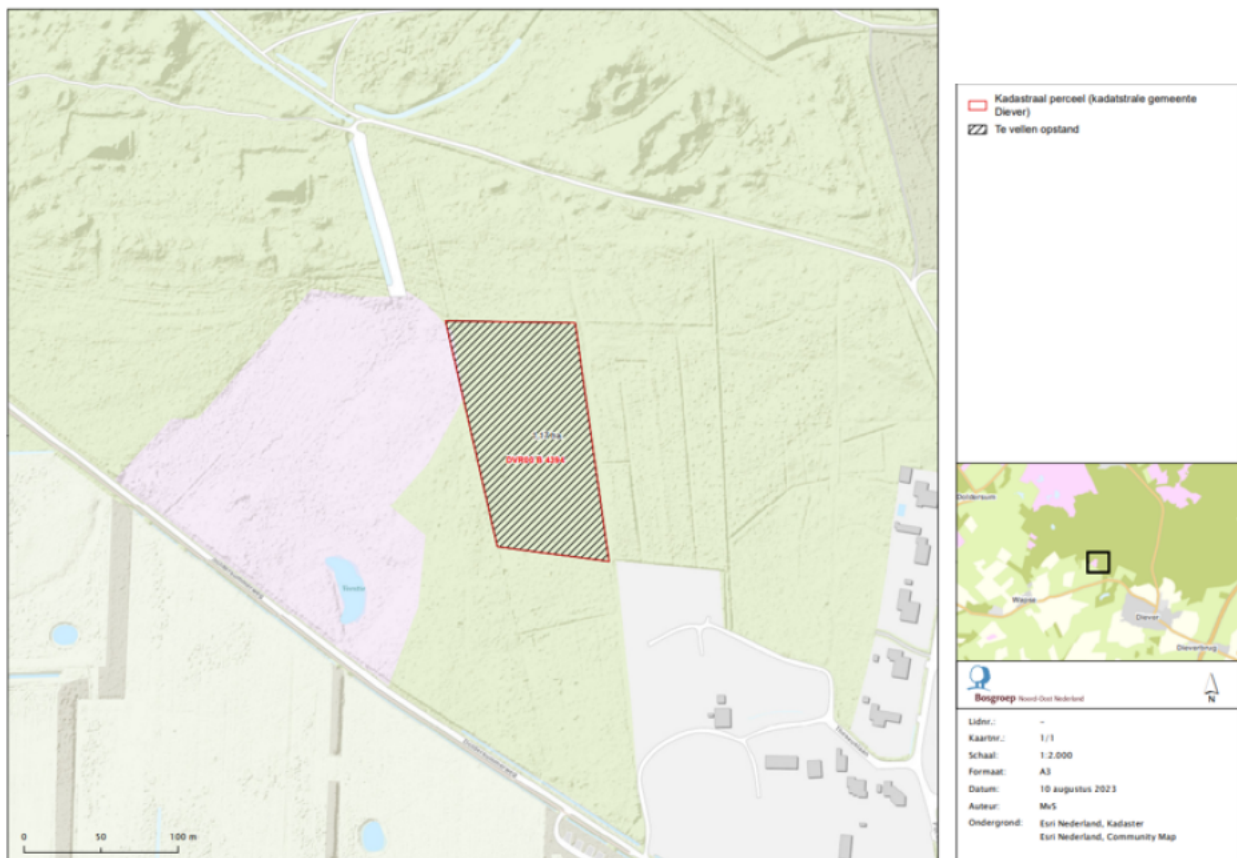
Bezwaar

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 9 juli 2024 hebben wij van Coöperatie Bosgroep Noord-Oost Nederland U.A. namens [REDACTED] (hierna vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit. De aanvraag heeft betrekking op het kappen en herplanten van een perceel fijnsparran aangetast door de letterzetter, gelegen in het werkblok ten noordwesten van Diever, kadastraal perceel: DVR00 B 4394 in de gemeente Westerveld. De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.46 eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal voor de soorten poelkikker (*Pelophylax lessonae*), heikikker (*Rana arvalis*), kamsalamander (*Triturus cristatus*) en boomkikker (*Hyla arborea*). Daarnaast is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepaling genoemd in artikel 11.54., eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal voor de hazelworm (*Anguis fragilis*) en ringslang (*Natrix helvetica*).

Figuur 1: Plangebied rood omlijnd en zwart gearceerd (bron: Bosgroep Noord-Oost Nederland)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse aangetroffen diersoorten binnen het plangebied worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van de Bal.

2.1 *Habitatrichtlijn*

De poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid van het Bal, waar het gaat om:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. de voortplantingswateren en de winterverblijfplaatsen. Onder voortplantingsplaatsen wordt het water verstaan (poelen, vennen, sloten, e.d.) waarin de kooractiviteit plaatsvindt, waar eieren worden afgezet en de jongen (larven) opgroeien. Dit water is veelal het gehele jaar door waterhoudend en bezit ondiepe zones die snel kunnen opwarmen. Winterverblijfplaatsen zijn de plekken waar de soorten zich in de winter individueel op het land bevinden, zoals in de grond ingegraven, in muizenholletjes, onder boomstronken en in dammetjes waar puin aanwezig is.

Naast artikel 11.46. eerste lid, aanhef en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van de poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden.

2.2 *Nationaal beschermde soorten*

De hazelworm en ringslang zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in de bijlage IX van het Bal en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantingsplaats of rustplaats van de hazelworm en ringslang.

2.3 *Beoordelingsgronden vergunningverlening*

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

In een bosperceel ten noordwesten van Diever staan boswerkzaamheden gepland. De boswerkzaamheden hebben als doel het bos te revitaliseren door het verwijderen van de door letterzetter aangetaste fijnsparren en het aanplanten van nieuwe bomen, waardoor een gevarieerder bos wordt ontwikkeld. Het bosperceel bestond volledig uit fijnsparren die eind september 2023 gekapt zijn. De stobben van deze bomen zijn nog niet verwijderd. De struiklaag werd voornamelijk gedomineerd door jonge vogelkers en de ondergroei bestaat voornamelijk uit varens, mossen, grassen en algemene kruiden. Net buiten het bosperceel is een ven aanwezig, waar mogelijk beschermde reptielen en amfibieën gebruik van maken.

De boswerkzaamheden bestaan uit een kaalkap, grondwerkzaamheden waarbij de stobben verwijderd worden en het aanplanten van nieuwe bomen van diverse soorten en met diverse plantafstanden (zie figuur 2). Deze nieuwe bomen zullen bij aanplant een grootte hebben van 60-120 centimeter. Doordat er een aantal snelle groeiers tussen zitten, zal er snel een nieuw bosklimaat ontstaan.

Perceel	Opp. (ha)	Bodembewerking	Plantafstand	Plantsoen	Latijnse naam	Percentage	Aantal
1	1,17	Klepel en	1,0 x 1,0	Wintereik	<i>Quercus petraea</i>	30,0%	1.575
			1,5 x 1,5	Winterlinde	<i>Tilia cordata</i>	15,2%	800
			2,0 x 2,0	Hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	4,8%	250
			4,0 x 4,0	Walnoot	<i>Juglans regia</i>	0,5%	25
			1,5 x 1,5	Tamme kastanje	<i>Castanea sativa</i>	3,8%	200
			1,5 x 1,5	Zoete kers	<i>Prunus avium</i>	10,0%	525
			1,5 x 1,5	Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	9,0%	475
			2,0 x 2,0	Velde doorn	<i>Acer campestre</i>	5,2%	275
			2,0 x 2,0	Wilde peer	<i>Pyrus pyraeaster</i>	4,8%	250
			2,0 x 2,0	Wilde appel	<i>Malus sylvestris</i>	4,8%	250
			2,0 x 2,0	Mispel	<i>Mezilaurus germanica</i>	4,8%	250
			2,0 x 2,0	Hondsroos	<i>Rosa canina</i>	1,9%	100
			2,0 x 2,0	Brem	<i>Cytisus scoparius</i>	5,2%	275
TOTAAL						100,0%	5.250

Figuur 2: beplantingsplan werkblok met kadastraal perceel: DVR00 B 4394

Voordat de nieuwe bomen aangeplant kunnen worden, moet de bodem bewerkt worden. Deze grondbewerking heeft effect op beschermde soorten. De bewerking bestaat uit klepel en disc-trenchen van de grond en de duur van deze werkzaamheden is ongeveer één dag. Vervolgens wordt de verjonging aangeplant en een open raster om het werkblok gezet voor een periode van 5 jaar ter bescherming van de nieuwe aanplant. Deze werkzaamheden duren ongeveer vijf dagen.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door Coöporatie Bosgroep Noord-Oost Nederland is een quickscan uitgevoerd die bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Voor het bureauonderzoek zijn onder andere bekende verspreidingsgegevens opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF). Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 30 augustus 2023. Op basis van de uitkomsten van deze quickscan kunnen negatieve gevolgen voor de volgens de NDFF aanwezige reptielen en amfibieën niet op voorhand worden uitgesloten. Naar de aanwezigheid van deze reptielen en amfibieën binnen het werkblok is geen nader onderzoek uitgevoerd, maar is uitgegaan van aanwezigheid. De

kapwerkzaamheden zelf bleken voor de soorten niet te leiden tot negatieve effecten, mits er gewerkt werd conform een ecologisch werkprotocol. Deze kapwerkzaamheden zijn in september 2023 al uitgevoerd. De grondwerkzaamheden kunnen wel leiden tot negatieve effecten op de volgens de NDFF aanwezige poelkikker, heikikker, kamsalamander, boomkikker, hazelworm en ringslang. Deze werkzaamheden staan gepland voor maart 2025. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk, vanwege het aantasten van verblijfplaatsen en leefgebied.

Aanwezige soorten

De hazelworm en ringslang zijn in en langs de randen van het werkblok (mogelijk) aanwezig. Langs de westrand van het werkblok liggen takkenrillen en bladerhopen die dekking kunnen bieden aan de hazelworm. Hiermee is het aannemelijk dat de hazelworm langs de westzijde van het werkblok voorkomt en hier voortplantings- en overwinteringsplaatsen heeft.

Het is bekend dat de ringslang aanwezig is rondom het ven ten zuidwesten van het werkblok. Er zijn in het werkblok en de directe omgeving geen geschikte broeihopen voor ringslangen aanwezig, waardoor voortplantingsplaatsen niet worden verwacht. Verwacht wordt, gezien de afstand van het ven tot het werkblok, dat de ringslang het werkblok wel gebruikt om in te overwinteren.

Bekend is dat de poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker ook aanwezig zijn bij het ven. Overwinteringsplaatsen van deze soorten kunnen tot wel 200 tot 300 meter van het voortplantingswater af liggen. Daarom wordt, gezien de afstand tot het ven (minder dan 100 meter), verwacht dat deze soorten in het werkblok kunnen overwinteren.

3.2 Maatregelen

De verwachting is dat de takkenrillen, struwelen en bladerhopen aan de westzijde van het perceel gebruikt worden door de hazelworm. De werkzaamheden zullen niet plaatsvinden in dit perceel en deze takkenrillen, struwelen en bladerhopen zullen dan ook behouden blijven. Er worden geen verblijfplaatsen van hazelworm in dit deel aangetast en er worden geen rijroutes door de takkenrillen, struwelen en bladerhopen heen gelegd. Wel bestaat de kans dat er jaarrond hazelwormen incidenteel voor kunnen komen binnen het werkblok waar wel grondwerkzaamheden worden uitgevoerd. De ecologisch deskundige bepaalt om die reden waar machines ter uitvoering van die werkzaamheden kunnen rijden.

De ringslang, poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker komen enkel tijdens de overwinteringsperiode mogelijk voor binnen het werkblok. Tijdens de voortplantingsperiode zullen zij zich voornamelijk bij het ven (<100 m) ten zuidwesten van het werkblok bevinden. De soorten overwinteren onder boomwortels of in hopen. Deze zijn enkel in kleine hoeveelheid in het werkblok te vinden en zijn behouden gebleven na de kap in september 2023. Ook in de nabije omgeving van het werkblok zijn vergelijkbare verblijfplaatsen beschikbaar. Tijdens de werkzaamheden kunnen de soorten dan ook daar naar uitwijken.

Door de grondwerkzaamheden en aanplant van nieuwe bomen zullen in de huidige opslag meer open plekken ontstaan waar soorten als hazelworm en ringslang van zullen profiteren. Zij gebruiken deze open plekken om te zonnen en op te warmen. Door bij het planten van de nieuwe bomen rekening te houden met de plantafstand tussen de bomen door middel van een beplantingsplan worden er meer open plekken gerealiseerd. Deze open plekken waren in de situatie voor de kap maar beperkt beschikbaar, waardoor na de werkzaamheden het werkblok geschikter wordt voor deze soorten.

In de huidige situatie is er binnen het werkblok geen braamstruweel aanwezig waar de boomkikker graag gebruik van maakt. Er is rondom het perceel wel braamstruweel aanwezig. Dit blijft behouden. Na de nieuwe aanplant zal het werkblok snel naar verwachting gaan verruigen, waarmee het braamstruweel zich ook zal gaan uitbreiden naar het werkblok. Hiermee wordt het werkblok in de nieuwe situatie ook geschikter voor onder andere de boomkikker.

Onder de nieuwe aanplant die een grootte hebben van 60 tot 120 centimeter, zullen dieren opnieuw hollen gaan graven en zullen er nieuwe holtes ontstaan onder de boomwortels. De rasters die om de nieuwe bomen worden geplaatst bestaan uit "open hekwerk" waar reptielen en kleine grondgebonden zoogdieren gemakkelijk doorheen kunnen, maar groot wild mee wordt geweerd. Deze afrastering zal op korte termijn (1,5 -2 jaar) zorgen voor nieuwe overwinteringsplaatsen binnen het werkblok na uitvoering van de werkzaamheden doordat door de kleine grondgebonden zoogdieren nieuwe holletjes gegraven zullen worden. Ook binnen dit raster, doordat groot wild hier niet bij kan, snel braambedekking ontstaan, wat ook voor de nodige beschutting zal zorgen. In de randen van het werkblok blijven de huidige overwinteringsplaatsen behouden door het behoud van de takkenrillen, struwelen en bladerhopen.

3.3 *Ongeschikt maken en periode van uitvoeren*

Voorafgaand aan de start van de grondwerkzaamheden dient ervoor gezorgd te worden dat er geen (beschermd) soorten binnen het plangebied meer aanwezig zijn. Hiervoor dient het terrein door een of twee ecologisch deskundigen gecheckt te worden op aanwezige individuen, dit zal ongeveer één dag duren. Doordat de kwetsbare winterperiode van de poelkikker en boomkikker wat langer door kunnen lopen bij koude weersomstandigheden dan de periode waarin de werkzaamheden worden opgestart, worden de aanwezige holletjes binnen het werkblok ook gecontroleerd met een endoscoop. Worden er soorten waargenomen, dan worden deze vervolgens buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden gezet door deze ecooloog. De soorten welke zich voortplanten in het ven (poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker) zullen daar worden uitgezet en de hazelworm zal uitgezet worden in de rand van het te behouden bos, geplaatst ten zuiden van het werkblok.

De grondwerkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van de poelkikker, heikikker, kamsalamander, boomkikker, hazelworm en ringslang. De meest geschikte periode is de periode waarin de soorten zich verplaatsen van het overwinteringshabitat naar het voortplantingshabitat, het voortplantingswater ten zuidwesten van het werkblok. Concreet betekent dit dat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden in de periode van maart tot en met april, met de voorkeur voor de maand maart. De reptielen en amfibieën zijn in deze periode actief en verplaatsen zich in deze periode al van de werkzaamheden af richting het voortplantingshabitat. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden in de richting van dit voortplantingswater, zodat de eventuele nog aanwezige soorten in de juiste richting kunnen vluchten. Bij de werkzaamheden dient één richting op gewerkt te worden en stapvoets (max. 5km/h) te worden gereden. Daarnaast dienen de werkzaamheden uitgevoerd te zijn voor de start van het voortplantingsseizoen (mei) van de hazelworm, aangezien het voortplantingshabitat van deze soort zich mogelijk binnen het werkblok bevindt.

Na het klepelen van de grond zal het werkblok tijdelijk niet geschikt zijn als leefgebied voor de (mogelijk) aanwezige soorten. Dit komt door de afwezigheid van geschikte voortplantings- en overwinteringsplaatsen. Verwacht wordt dat de nieuwe aanplant en de onderdekking voldoende is om weer als winterverblijfplaats te dienen voor het seizoen van 2025-2026. In de tussentijd kunnen de soorten uitwijken naar omliggende bospercelen voor de overwintering, zoals het bosperceel nabij het voortplantingswater en kunnen zij gebruik blijven maken van het voortplantingshabitat bij het ven.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74k. en 8.74l. van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats, genoemd in artikel 8.74k van het Bkl voor poelkikker, heikikker, kamsalamander en boomkikker. Daarnaast werd er gewerkt in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats, genoemd in artikel 8.74 van het Bkl voor de hazelworm en ringslang.

In het Activiteitenplan staat het belang op de volgende manier beschreven:

“Het werkblok bestond volledig uit fijnspar, waarbij de gehele opstand is aangetast door de letterzetter. Letterzetter is verantwoordelijk voor de massale sterfte van naaldbomen, en met name de fijnspar. Een opstand van één boomsoort is de kans op plagen relatief groot. Bij de aanplant wordt bewust gekozen voor een combinatie van verschillende boom- en struiksoorten omdat dit de (structuur)variatie en daarmee de weerbaarheid van het bos vergroot. Dit komt de biodiversiteit ten goede en een mix van soorten spreidt risico's. Een gemengd bos met structuurvariatie zorgt voor een verminderde vatbaarheid voor ziektes en plagen. Om te voorkomen dat de bodem in de toekomst verzuurt, wordt een aandeel rijkstrooiselsoorten toegepast. Denk bij rijkstrooiselsoorten onder andere aan soorten als de inheemse zoete kers, haagbeuk, winterlinde en hazelaar. Deze bomen en struiken hebben makkelijk afbreekbaar (basisch) bladstrooisel, waardoor voedingsstoffen zoals calcium weer in de bodem worden opgenomen.”

Conclusie

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

De vergunningverlener dient te hebben bepaald of er andere alternatieven voor handen zijn bij uitvoering van de werkzaamheden die minder van invloed zijn op de aanwezige beschermde diersoorten.

In het Activiteitenplan staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

“Alternatieve locatie

De voorgenomen werkzaamheden zijn specifiek gericht op het werkblok om het bos te revitaliseren door dode fijnspar te kappen en een mix van nieuwe bomen aan te planten. De werkzaamheden op een alternatieve locatie uitvoeren is niet mogelijk aangezien er geen alternatieve locatie beschikbaar is.

Alternatieve werkwijze

De in dit activiteitenplan beschreven werkwijze is geoptimaliseerd voor de aanwezige beschermde soorten hazelworm, ringslang, kamsalamander, boom-, poel- en heikikker. Zo worden de werkzaamheden dermate gepland dat ze worden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode, zodat individuele dieren geen of minimale verstoring ondervinden.

Alternatieve planning

Zoals in dit activiteitenplan beschreven, worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de meest kwetsbare periode voor hazelworm, ringslang, kamsalamander, boom-, poel- en heikikker. Daarmee is de planning van de werkzaamheden geoptimaliseerd voor de aanwezige beschermde soorten. Een alternatieve planning heeft daarom een grotere kans op negatieve effecten op de aanwezige soorten.”

Conclusie

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven alternatievenafweging. Door buiten de kwetsbare periode van de soorten te werken en voldoende maatregelen te nemen voorafgaand, gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden (zoals in paragraaf 3.2 en 3.3 van deze bijlage staat omschreven) en onder toezicht van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding

Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben op deze staat van instandhouding.

In het Activiteitenplan staat de staat van instandhouding per soort op de volgende manier beschreven:

Poelkikker

Poelkikker is een soort die verspreid over Nederland voorkomt. De soort heeft een gunstige staat van instandhouding. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat poelkikker verspreid over de omgeving van het werkblok, maar met name direct rondom het ven voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen.

Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van poelkikker verwacht.

Heikikker

Heikikker is een soort die verspreid over Nederland voorkomt. De soort heeft een matig ongunstige staat van instandhouding. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat heikikker verspreid over de omgeving van het werkblok, maar met name direct rondom het ven voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen.

Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van heikikker verwacht.

Kamsalamander

Kamsalamander is een soort die verspreid over Nederland voorkomt. De soort heeft een gunstige staat van instandhouding. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat kamsalamander verspreid over de omgeving van het werkblok, maar met name direct rondom het ven voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen.

Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van kamsalamander verwacht.

Boomkikker

Boomkikker is een soort die verspreid over Nederland voorkomt. De soort heeft een gunstige staat van instandhouding. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat boomkikker verspreid over de omgeving van het werkblok, maar met name direct rondom het ven voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen.

Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van boomkikker verwacht.

Hazelworm

De hazelworm komt verspreid over Nederland voor, met uitzondering van Zeeland. De verspreiding van de hazelworm in Nederland valt grotendeels samen met de aanwezigheid van pleistocene zandgronden, maar de soort wordt ook aangetroffen op andere bodemsoorten. De soort heeft een gunstige staat van instandhouding. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat hazelworm verspreid over de omgeving van het werkblok voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen.

Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van hazelworm verwacht.

Ringslang

De ringslang komt verspreid over Nederland voor. De soort is vooral aanwezig in drie min of meer gescheiden kernen die in een ruim gebied rondom het IJsselmeer liggen. De belangrijkste populaties bevinden zich in Noord-Holland, Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en Friesland. De soort heeft een gunstige staat van instandhouding. Uit gegevens in de NDFF blijkt dat ringslang verspreid over de omgeving van het werkblok voorkomt. De lokale staat van instandhouding is zodoende gunstig te noemen.

Door maatregelen te nemen en in de toekomstige situatie het leefgebied van de soort te verbeteren, worden geen negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van ringslang verwacht.”

Conclusie

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven invloeden op de staat van instandhouding. Door het treffen van de juiste en voldoende alternatieve maatregelen voor de soorten (zoals in paragraaf 3.2 en 3.3. van deze bijlage staat omschreven) worden negatieve effecten op de staat van instandhouding van de soorten niet verwacht.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Naast de zorgplicht dient de vergunninghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.